

בית מדרש • הוצאה לאור

נהגות דשמעתה

גליון אקטואלי מרתק מבית היוצר של אש התורה

לעילוי נשמת הגאון המופלא צנוע ומעילי - רבי שלמה ב"ר מאיר שפיידא זצ"ל

מהדורת
זכרון
שלמה

האם יש חיוב לחסום לשכן את היניקה

היניקה ממנה. האם אנו דנים את העציץ כהמשך של הקרקע תחתיו, ורואים אותו כאילו הוא תל עפר המתנשא מן

הקרקע, ולפי"ז נחשבת העבודה בעציץ כעבודה בקרקע שלמה. או שמא נידון העציץ כקרקע בפני עצמה, אלא שע"י היניקה אינו נחשב כעפר תלוש שאין בו חיובי ומצוות הקרקע, ומועיל חיבורו ע"י היניקה לתת בו כל חיובי ומצוות הקרקע, אבל עדיין הוא נידון בפני עצמו, ועשיית מלאכה בו אינה נחשבת חילול שביתת הקרקע שלמה.

ומצינו שנחלקו בזה הפוסקים, דדעת החזו"א (כלאים י"ג) שהעציץ נחשב תל עפר המתנשא מהקרקע, ונידון כהמשך וחלק מהקרקע למטה. ולדבריו מוטל על בעל החצר למנוע מהשכן למעלה לעשות מלאכה בעציץ, או להפסיק את היניקה ע"י העמדת חציצה בין חצירו לבין העציץ שלמעלה. אולם דעת שבת הלוי (ה"ט רמ"ג) ומנחת שלמה (קמ"א מ"י) דהעציץ נידון כקרקע בפני עצמה, ועל כן כתבו שאין בעל הקרקע עובר על שביתת שדהו כאשר נעשים מלאכות בעציץ נקוב היונק ממנו. וכן אין איסור למשכיר במלאכות הנעשות בעציץ של השוכר.

ובחידושי הגרש"ר (גטין אות צ"ג) נקט ג"כ דהעציץ נידון כקרקע בפני עצמה, והוכיח כן מהא דאמרו בירושלמי (גטין) דעציץ נקוב של ישראל

המונח מעל שדה נכרי בסוריא, חייב בתרו"מ. ומוכח דהעציץ נידון בפני עצמו כקרקע ישראל, והו"ל קרקע המחוייבת. ולא אזלינן בתר קרקע הנכרי שלמה.

יהודי המתגורר בקומת כניסה ויש לו חצר שאינה מרוצפת, הבחין באמצע שנת השמיטה כי שכינו בקומה מעליו הניח בחלוננו אדנית נקובה, היונקת מקרקע חצירו. הוא נרעש מהמחשבה כי חצירו אינה שובתת, ונעשים בה מלאכות האסורות בשמיטה, והסתפק, האם עליו להניח כיסוי על הקרקע כדי לחצוץ בינה לבין האדנית, ובכך חצרו לא תספק מקור יניקה לגידול הנעבד בשביעית?

תשובה: יש להקדים יסוד המבואר בפוסקים, כי מלבד חיוב השביתה על האדם, שלא לעשות בקרקע מלאכות האסורות,

מסקנא דשמעתה

נידונים אקטואליים בראי ההלכה

רב המכון דבי צבי רותן שליט"א - מורה הוראה וראש כולל גני אילון - אחיסמך

נכלל במצות "ושבתה הארץ", שיש חיוב שביתה גם מצד עצם הקרקע, שמוטל על הבעלים לדאוג שלא תיעשה בשדהו מלאכה אפילו ע"י אחרים, ואפילו נכרי הבא מעצמו לעשות מלאכה מצווים הבעלים למחות בו ולהרחיקו.

וכך הוא פשוט משמעות הש"ס (עבר"ז טו) שדימה שביתת שדהו בשביעית למצות שביתת בהמתו בשבת. וכן מבואר להדיא בראשונים (תוס' ר"ד, תוס' ר' אלחנן, ובריטב"א שם) ובאחרונים (מנחת חינוך קיב, מהרש"א שם, מהרש"ל ב"מ צ', חתם סופר קובץ תשובות ל'). וכך נקטו הפוסקים למעשה (מנח"ש נ"א ד', שבת הלוי ח"ג קנ"ח הי"ד, אור לציון בחי הרמב"ם שמיטה פ"א ה"א. ועי' חזו"א י"ז כ"ה שהביא פלוגתת הראשונים בזה).

ומטעם זה עוררו הפוסקים, שכל המשכיר דירתו למי שאינו שומר שביעית ויש בה גינה או עציצים, ויש לחוש שיעשה בהן השוכר מלאכה, צריך לציין בחוזה ולאסור על השוכר לטפל בגינה ובעציצים, או להפקירם. ונבנוגע לעציץ נקוב השייך לשוכר, אם עובר המשכיר כאשר השוכר עושה בו מלאכה, נידון זה דומה לשאלה דידן, ותלוי בחקירה המבוארת להלן, ודוק.

ומעתה יש לדון במקרה שלנו, האם עובר בעל החצר בקומת הכניסה על מצות שביתת שדהו, כאשר השכן מעליו עושה מלאכה באדנית נקובה היונקת מחצירו.

ונראה שדין זה תלוי במה שיש לחקור בעיקר חיובו של עציץ נקוב המוגבה מעל הקרקע, דקיי"ל שנחשב מחובר לקרקע ע"י

לקבלת הגליונות וחומר מרתק נוסף שלחו בקשה ל: A9768552@gmail.com

צורתא דשמעתתא

סקידה מקיפה של סוגיה הלכתית

הרב מנחם אדלר - דאש בית המדרש

קדושת שביעית ברהיטים בגדי כותנה דשא וגוואים

קדושה בדבר שאין מתכלה בשימוש

נאמר בתורה הקדושה "והייתה שבת הארץ לכם לאכלה", ודרשו חז"ל (סוכה מא, ב"ק קב) שבקדושת שביעית הכתוב מדבר, והייתה הכתוב את קדושת שבת הארץ בגידולים העומדים לשימוש הדומה לאכילה. ונתבאר בראשונים¹, כי מלבד נקודות הדמיון לאכילה שנתפרשו בגמרא (הנאתו וביעורו שוה וכדו), נדרש גם שיהיה עומד לשימוש הגורם כילוי מהיר, דומיא דאכילה, וכל שאינו מתכלה בשימוש תוך זמן קצר, אין נוהגת בו קדושה.

הטעם שאין קדושה בכגדי כותנה ורהיטים מעץ (ב' דרכים)

בחז"א (יג ה) כתב לדון, מדוע אין נוהגת קדושה ברהיטי עץ העשויים מגידולי שביעית. וכמו כן נתקשה, מדוע אין קדושה בבגדים המיוצרים מכותנה ופשתן של שביעית (כדאי בירושלמי סוף מעשרות). ובקהלות יעקב (יט ה) כתב לבאר ע"פ היסוד המבואר בראשונים, דאין קדושה בדבר שאינו מתכלה בשימוש. ועל כן בבגדים ורהיטים הגם שהשימוש בהם גורם לבלאי מסויים, מ"מ אינם מתכלים בכך תוך תקופה קצרה, ועל כן אין זה דומיא דלאכלה ואין נוהגת בהם קדושה.

אולם בחז"א כתב ללמוד מכאן כלל חדש, שאין נוהגת קדושה אלא בדבר העשוי לשמש כמות שהוא, משא"כ דבר שנעשה בו שימוש לאחר שמשנתה אין בו קדושה? ועל כן בפשתן וכותנה העשויים לשמש אחר שנשתנו ונעשו בגד, וכמו כן רהיטים שנעשה בהם שימוש לאחר שהעץ נשתנה ונעשה כלי, אין בהם קדושת שביעית.

ולדברי החז"א, כתב בחידושי הגר"ד לנדו שליט"א (שביעית סי' כ), דלעתיד לבוא תהיה קדושת שביעית בבגדים, שהרי מבואר בחז"ל (שבת ל) דלעתיד לבוא יגדלו על העצים בגדי כותנה מוכנים, ונמצא שיהיה השימוש נעשה בהם כמות שהם. [ואהו דוקא לדרך החז"א, משא"כ לדרך הקה"י, דליכא קדושה בדבר שאינו מתכלה בשימוש, נמצא דגם לעת"ל לא תנהג קדושה בבגדים].

קדושת שביעית בצמר גפן

צמח הכותנה שלשה חלקים יש בו, גרעינים, סיבים, ופלומה. דיני שביעית נקבעים בכל חלק באופן נפרד כפי ייעודו². הגרעינים יש בהם קדושה כיון שעומדים לייצור שמן למאכל. הסיבים (הארוכים), המשמשים לייצור חוטי כותנה לאריגה, אין בהם קדושת שביעית כפי שנתבאר, לחז"א מפני שמשנתה מברייתו, ולקה"י מפני שאינו מתכלה. אולם פלומת צמח הכותנה (הסיבים הקצרים), המשמשת לייצור צמר גפן, כתבו הפוסקים שיש בה קדושת שביעית. בין לדעת החז"א שהטעם שאין קדושה בבגד כותנה מפני שמשנתה, כאן נעשה השימוש בצמר גפן כמות שהוא (שביעית כהלכתה, ב י). ובין לטעם הקה"י שאין קדושה בבגד כותנה מפני שאין מתכלה בשימוש, כאן בצמר גפן נעשה בו שימוש המכלה ופוסל אותו משימוש נוסף (מנחת יצחק ח"ח סי' ק"א).

ואולם במנחת יצחק הכריע שאין קדושה בצמר גפן מטעם אחר, כיון שעומד לשימוש רפואי ואינו שווה בכל. אלא שיש להעיר דאמנם זוהי דעת החז"א (י"ד ט), אבל הרבה פוסקים חולקים על כך, וכמו שהוכיחו במנחת שלמה (תניינא קכ"ג ב) באמונת יוסף (פ"א ה"א) ובזיו הים (פ"א ה"א כ"ט) דלמעשה יש קדושה גם בדבר שאינו שווה בכל, וכך הביא בדרך אמונה (ביאורו"ל פ"ה ה"י) מכמה ראשונים, ודלא כחז"א, והניח הדר"א בצ"ע למעשה. [ומספק יש להקל בנוגע לאיסור ספיחין, דספק דרבנן לקולא. אך יש להחמיר בנוגע לניהוג קדושה, דכיון שיש אפשרות להשתמש בדרך היתר, הו"ל דבר שיש לו מתירין דלא אמרינן ספק דרבנן לקולא].

ועצם הנידון של קדושה בדבר העומד לשימוש רפואי, יש לו השלכות רבות [כגון צמח האלוורה, המצוי מאד גם בגינות פרטיות]. וראוי לפרסם הדבר שאין קולת החז"א מוסכמת. ויעוי בדברי הגר"י זילברטשין בווי העמודים (אב תשע"ה) והגר"י אפרתי בהליכות שדה (תמוז תשפ"א) שהאריכו בנידון קדושת שביעית בקנבים רפואי, יע"ש שהסכימו תרומיהו דלמעשה יש להחמיר ולנהוג קדושה גם בדבר העומד לרפואה, ודלא כקולת החז"א⁴.

מלבד האמור, יש לדון על עצם ההנחה שצמר גפן עומד לשימוש רפואי, מאחר וכיום יש לו שימושים רבים בענף הקוסמטיקה, להורדת איפור, מקלות אוזניים, וכדו'. ובפרט, שכיום עיקר היבול מתוצרת הארץ משמש למטרות אלו, ולשימוש רפואי משתמשים בצמר גפן המיובא מחו"ל.

ומשמעות ניהוג קדושה בצמר גפן היא בעיקר בדין ההפסד, שלא להפסידו או להשתמש שלא כדרכו. אבל נראה שאין צורך להשליך את צמר הגפן לפח שמיטה' לאחר השימוש [ודלא כפי הנדפס באחד מספרי הלכות שביעית]. מפני שבגמר השימוש הוא נפסד ואינו ראוי לשימוש נוסף, ובכך פוקעת קדושתו. וכמו שהוכיחו הפוסקים דגידולי שביעית שמיצו את אפשרות

¹ ריטב"א ורשב"א ע"ז סב, וכמו שהעמיד בקה"י שביעית י"ט ד, וכע"ז ברמב"ן שם, וכו"ה ברש"י ומאירי סוכה מא, ועי' שבה"ל ח"ד רל"ב שהאריך ביסוד הדברים וטעמם.
² ע"ש בקה"י שתמה על יסוד זה, מאי שנא מענבים המשמשים לאחר שנעשו יין, וחסים לאחר שנעשו לחם. ובמנחת שלמה (תניינא קיט) הקשה ג"כ על דרך זו, ובחז"א י"ג יח נדחק ליישב בב' אופנים, ובאופן השני כתב באמת קרוב לדברי הראשונים שהביא הקה"י, דבעינן שיהיה השימוש גורם כילוי מיידי ע"ש.
³ כמו שהוכיחו האחרונים מהמפורש במשנה לענין ורד (פ"א מ"ז), עי' משנת יוסף (ח"ב ל).
⁴ וזה דלא כמשפטי ארץ ועוד כמה ספרים שסתמו בפשיטות כדברי החז"א דאין קדושה במיני רפואה ודברים שאינם שווים בכל. וייתכן שיהיה בזה נפק"מ בין החקלאי שיש לו הפסד מרובה ויוכל לסמוך על החז"א להקל, לבין הצרכן שאין לו הפסד בשמירת הקדושה ונכון שיחוש לדעת המקדישים.

השימוש שניתן להפיק מהם, פוקעת קדושתם (חריב ז'ו, ח'י הגר"ד לנדו ט"ו הע' ל"ב, שבתות שנים פ"ב הע' 120 מהגרצ"פ פרנק, ועוד). ויעוי' הליכות שדה (גליון 95, עמ' 8) דעת הגר"ש"א בנוגע לספיחין במוצרי כותנה, שיש להקל בעיקר מפני הספק אם מקור חומרי הגלם מגידולי הארץ. ומבואר כמו שנתבאר שמעיקר הדין יש בהן קדושה.

קדושת שביעית בדשא
כתב בחי' הגר"ד לנדו (שביעית כ"ד) דמסתבר שנוהגת קדושת שביעית בדשא העומד לשיבה והליכה. אכן כל זה שייך רק לדעת החזו"א נשיש קדושה גם בדבר שאינו מתכלה, כל שמשתמשים בו כמות שהוא, משא"כ לדרך הקה"י (וכמבואר בראשונים) דאין קדושה בדבר המתקיים, לא תחול קדושת בדשא, שהרי אינו מתכלה בשימוש, אף שיש לו בלאי מועט. וכך נקט הגר"ש"א. וואלם, דשא העומד לנוי בלבד, וכפי שמצוי במקומות המסומנים באיסור לדרוך על הדשא, אין בו קדושה, כדן פרחי נוי.

אך באמת ישנו טעם שלא תחול קדושת בדשא. ע"פ מה שהוכיחו הפוסקים מדברי הראשונים כלל נוסף כתנאי לקדושת שביעית, דאין נוהגת קדושה אלא בפרי ולא בעץ בעלמא. יעוי' שבט הלוי (ח"א קפ"א) מנחת יצחק (ח"ח ק) ומנחת שלמה (שביעית פ"ג) שהאריכו בהוכחות ליסוד זה מדברי הראשונים. וע"ש בשבט הלוי שגם החזו"א הסכים לזה, ונקט מטעם זה למעשה שאין קדושת שביעית בלולב. ולפי"ז יש לומר גם לענין דשא, דאיננו פרי המופק מגידול אחר, והו"ל כעץ בעלמא דאין שייך בו קדושה.

קדושת שביעית בגוואים

כתבו הפוסקים שאין קדושה בגלעיני משמש, מאחר שברוב הזנים יש בתוך הגרעין שקד מר שאינו ראוי לאכילה. אך יש לדון מדוע לא תהא בהם קדושה מחמת שהילדים משתמשים בהם למשחק. ובשלמא לדעת הקה"י שדרוש דבר המתכלה בשימוש, מובן היטב, דהגוואים אינם מתכלים במשחק ועל כן אין השימוש בהם מהוה סיבה לקדושה. אולם לדעת החזו"א דשייך קדושה גם בדבר המתקיים אלא שאם נשתנה אין בו קדושה, א"כ בגוואים שמשתמשים בהם כמות שהם ולא נשתנו, דין הוא שתהא בהם קדושה.

אולם למעשה נראה דאין בהם קדושה אף להחזו"א, מפני שאין מגדלים אותן על דעת המשחק, ועל כן אין זה יכול לקבוע את הפרי לקדושה. אבל אם באמת היה המשחק חשוב גם אצל מבוגרים, והיו נוטעים אותם על דעת כן, היה בהם קדושה אליבא דהחזו"א.

נידון נוסף הוא - סבון, שייעודו לרחצה וניקיון, שבזה דעת הגר"נ קרליץ, שסבון אינו נחשב הנאו"ב שוה, כיון שלא מעוניין שישאר הסבון עליו, וכלה רק בשטיפתו. אך יצויין שכבר השיגו עליו רבים, דאם כן מדוע קיי"ל שיש קדושה במיני כביסה, הרי גם שם אינו מעוניין שישארו בבגדים אלא דעתו לשטוף אותם.

ובזה הוסיף הגר"נ"ק חידוש נוסף, שגם אם יערבו שמן בסבון תפקע קדושת השמן, מאחר וקעת במצבו הנוכחי לא עומד לסיכה אלא לניקיון. אולם כבר כתב חתנו של הגר"נ"ק בספר שיעורים דאורייתא (ח"ג עמ' ק'), דזה נכון במקום שלאחר העירוב עומד גם השמן כעת לניקיון. אך כאשר מוסיפים שמן לשמפו כדי שיהיה בו 2 פעולות - נקיון וסיכה, עדיין תהיה קדושת השמן אף שהוא מעורב בשמפו, כיון שעדיין הוא עומד לייעוד של סיכה, המהוה סיבה לקדושת שביעית.

ומעתה, כיון שכיום ברור, כפי שמופיע על אריזות השמפו, שיש בהם תוספת שמן בשביל הזנת השיער או העור, דהיינו שימוש דסיכה, א"כ בודאי אין פוקעת קדושת השמן אף שנתערב בסבון ובשמפו.

ונמצא, שהדברים אשר שמעתם מהגר"ש רייכנברג נכונים בנוגע לשמפו וסבון בפני עצמם, אך בשמפו וסבון שמעורב בהם שמן קדוש, ששימושו לסיכה, בזה עדיין יש קדושה, וכמו שמפורש בחזו"א דמאי ט"ו, והביאו להלכה במשפטי ארץ, וכ"ה בארחות רבינו הקה"י, ובמשמרת השביעית, וכך הוא הסברא הפשוטה והישירה.

נציין, כי הגאון ר' עמרם פריד שליט"א, הורה לנו שיש מצוה לפרסם הדבר. משום דאף שלמעשה השימוש מותר מספק, שמא מקור השמן מחו"ל ולא מגידולי הארץ, מ"מ כל ההיתר של ספק דרבנן לקולא מועיל רק למי שמודע שיש ספק בדבר. ועל כן מצוה לפרסם שיש כאן חשש ובית הספק. [עצם היסוד מבואר בקוב"ש ח"ב סי' מ"ו אות ט"ו בשם הגר"ש שקאפ, שכשם שביטול ברוב לא מועיל קודם שנודעה התערבות. כך גם בנוגע להיתר הספיקות. אלא שצ"ע אם מצינו בפוסקים שנקטו יסוד זה להלכה].

מה דעתכם? תגובות מעט הקודאים

התגובה הבאה מוסבת על המובא בעלון הקודם שיש קדושת שביעית בשמן חוחובה המעורב בשמפו, או בקרם לחות וכדו'.

יש לעיין, למה יש קדושה על חוחובה, הרי עומד לשימוש בשמפו, ואין זה הנאתו וביאורו שווה. בשלמא משחה שתוך כדי המריחה מתכלה המוצר נחשב הנאתו וביאורו שווה אבל בשמפו כשמורחים על הגוף אינו נבלע בגוף ואינו מתכלה ורק אח"כ כששוטפים מתבער והולך לאיבוד עם המים, והרי זה אחר השימוש, ודמי לעצים שאינם קדושים מהאי טעמא. וא"כ לכאורה אין קדושת שביעית עליו אא"כ רובו משתמש לצורך משחות ולא שמפויים וכדו', כן העירו כמה ת"ח בבית מדרשינו.

שוב שמעתי מהגר"ש רייכנברג שליט"א בשם הגר"נ קרליץ צ"ל ששמפו אינו נחשב הנאתו וביעורו שווה, ופירות שעומדים לשימוש זה אינם קדושים. והחשש רק בדברים שעומדים למשחות וכדומה.

בברכה, משה הרסקין

תגובת המערכת: ייש"כ על דבריכם. נבהיר את הדברים למען לא תהא טעות בדבר הלכה:

יש להבחין בין שני נידונים חלוקים: א. שמן ששימושו סיכה. ב. סבון, ששימושו ניקיון. שמן חוחובה עומד לסיכה ולא לניקיון, עניינה של סיכה הוא שהשמן נספג ומזין את הגוף, מטעם זה שימוש של סיכה בשמן נחשב הנאתו וביעורו שווה לכו"ע, כמבואר ברש"י סוכה (מ). ואין בזה אף חולק. ומסיבה זו פשוט לכו"ע שיש קדושה בשמן חוחובה, מאחר שעומד לסיכה, ובפרט שהוא ייחודי בין כל השומניים הצמחיים, שיש לו את הספיגה המהירה ביותר בעור.

נהורא לנשמה

טיפים לחיים מאושרים בדרך התורה

4 שיטות מעשיות לחיים ללא כעסים

3. **דבר מכעיס אינו סיבה לכעוס:** נפנים את התובנה החכמה, שגם לו היו דברים מכעיסים, כאשר הם קורים לנו אין זה סיבה לכעוס. המושכל הראשון שכאשר מעצבנים זה סיבה להתעצבן הוא שגוי ומוטעה. כי בכעס אנו רק מזיקים לעצמינו פיזית (הכעס מזיק ישיר לבריאות) נפשית ורוחנית (מטמא את נשמתו כעובד עבודה זרה). והרי זה כאדם שיורים לו ברגלים ולכן הוא יורה לעצמו בראש... וכמו שענה החזו"א בחיוך למי ששאלו אם מקפיד עליו "איננו מייצרים מוצר כזה (הקפדה) בבית החרושת שלנו"...

4. **שקיעות באושר:** ניצור בעצמינו מצע תחושתיות שאין לכעס מקום להתגדל בו, כאותו שזכה במליארד דולר והולך לקבל אותם, שכל כך שקוע ושיכור בטובתו עד שאין שם ליבו להתרגז גם מדברים שבדרך כלל מרגיזים. כך נתאמן לחיות בשמחה תמידית מלאי הודאה על הטובות המלוות אותנו יום יום, הבריאות החיים, ומעלתינו כיהודים, ומתוך שחרון של שמחה והודאה לא נמצא מקום לכעוס.

1. **אין דבר מכעיס:** נפנים את התפיסה הנכונה על החיים, שבאמת אין שום דבר מעצבן, שהרי הכל לטובה וצריך רק להודות. ראשית להודות על חצי הכוס המלאה: משהו שרט את הרכב, נגיד תודה שבכלל יש רכב. ושנית נודה על השריטה עצמה, כי זהו חסד עליון לטובתנו, שהרי הכל מחושב מלמעלה בדקדוק לטובתינו. [כאותו אדמור"ר שהתזו על חסידו טיפות רותחות. וכשנשאל החסיד מדוע שתק, ענה שסומך על הרבי שידע מה הוא עושה, וכנראה מייחד יחודים ופועל בכך לסלק מעליו הצרות. כך נסמוך על אבינו שבשמים החכם הטוב והכל יכול, שידע מה הוא עושה ופועל הכל לטובתינו].

2. **דימוי עצמי גבוה:** אם נתבונן נבחיך, שהטיפוס המתרגז ומקפיד הוא בדרך כלל בעל דימוי עצמי נמוך, הרואה את הפוגע כדורך על פיסת כבודו האחרונה. כך שאם נחזק בעצמינו את הדימוי וההערכה העצמית, ייקל עלינו להבליג ולהתעלם מפגיעת הזולת, וכשמישהו פוגע בנו מילולית, נחשיב אותו כחתול המיילל שאין להתייחס לציוציו.

מדוע כשמדליקים נרות שבת

לא נזהרים להדליק משמאל לימין כמו בחנוכה?

בדברי הפוסקים בהלכות חנוכה מדובר רבות אודות סדר ההדלקה משמאל לימין, לקיים את הכלל (יומא נח): "כל פינות שאתה פונה לא יהיו אלא דרך ימין". כמבואר באריכות בשו"ע סי' תרע"ז סעיף ה' ובנושאי הכלים.

ופלא גדול, מדוע בנוגע להדלקת נרות שבת לא שמענו ולא ראינו מי שיחוש לדין זה. ולא הוזכר בפוסקים שום הלכה בסדר ההדלקה. ואמנם מצינו דברי יחידי, הלא הוא במקור חיים (לבעל החוות יאיר, ס"ס רס"ג), שכתב באמת דגם בהדלקת נרות שבת יש להקפיד להדליק משמאל לימין, אולם עדיין הדבר מתמיה, מדוע שאר פוסקים לא הזכירו מזה כלום, ובפרט שגם במציאות לא מצינו מי שיקפיד בזה.

ואין לחלק דשאני נר שבת שמן הדין יוצא באחד, וכל השאר מנהגא ולא מן המצוה, משא"כ בחנוכה דהנרות הנוספים יש בהם מצוה לההדרין. דיעויין בביאור הלכה (רס"ג א' ד"ה שתי פתילות) שדן מתחילה לחלק כנ"ל בין שבת לחנוכה, אך מסיק שם דאין לחלק, משום דגם בשבת כל מה שמוסיף הכל הוא בכלל עונג ושמחה ומקרי נר של מצוה.

לתגובות: מייל: A9768552@gmail.com פקס: 077-470-4472

לעיונא

שאלות מרתקות בהלכה המעשית בימינו

בשורה משמחת לעוסקים במסכת חולין והלכות תערובות

ניתן לקבל במייל את הקונטרס הנפלא - "נהורא דשמעתא תערובות" ובו סקירה בהירה וממוקדת של סוגיות תערובות: טעם כעיקר, ביטול ביבש וביטול בלח, סוגית דבר שיש לו מתירין

נותרו עותקים בודדים של הספר 'תורת השביעית' מראי מקומות בהירים ומפורטים על פרקים ז-ט במסכת שביעית ניתן להשיג בטל' 050-4150668 ניתן לקבל במייל את המהדורה החדשה והמורחבת הכוללת נידונים אקטואליים מרתקים שלחו בקשה ל: A9768552@gmail.com

הגליון מוקדש

לע"נ ר' דב ב"ר יחזקאל שרגא ז"ל

נלב"ע כ"ה כסלו

ת.נ.צ.ב.ה.

משתתפים בזיכוי הרבים - לעילוי נשמת יקירינו!
3 דרכים להקדיש את הגליונות :

1. בטלפון: 0799-690776 2. בנדריים פלוס קופת מנון אש התורה 3. במייל.